

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

**ÇÖZ
BİTİR**

Dünya'nın Şekli ve Sonuçları

1. Dünya'nın kutuplardan hafif basık, Ekvator'dan hafif şişkin kendine has şekline "geoit" denir.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şeklinin geoit olduğunu kanıtlamaz?

- A) Kutuplara gidildikçe yer çekiminin artması
- B) Ekvator yarıçapının, kutuplar yarıçapından fazla olması
- C) Bir meridyen dairesinin toplam uzunluğunun, Ekvator'un çevre uzunluğundan az olması
- D) Yerin merkezine kutupların, Ekvator'dan daha yakın olması
- E) Yerden yükseldikçe görüş alanının genişlemesi

2. **Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şeklinin sonuçlarından biri değildir?**

- A) Ekvator'dan 90° Kuzey paraleline gidildikçe Kutup Yıldızı'nın görünüm açısının büyümesi
- B) Sahile yaklaşan bir geminin önce bacasının sonra tamamının görünmesi
- C) Kuzey Yarım Küre'de sürekli rüzgârların sağa doğru sapması
- D) Güneş ışınlarının geliş açısının Ekvator'dan kutuplara gidildikçe daralması
- E) Kuzey Yarım Küre'de kuzeyden gelen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi

3. • Ekvator ve kutup noktalarında sürekli termik basınç merkezlerinin oluşması
• 30° Güney paralelinin çevre uzunluğunun 40° Güney paralelinden fazla olması

Yukarıda verilenler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak kabul edilir?

- A) Dünya'nın küresel şeklinin
- B) Dünya'nın eksen hareketinin
- C) Dünya'nın yıllık hareketinin
- D) Dünya yörüngesinin elips şeklinde olmasının
- E) Eksen eğikliğinin

4. **Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde Dünya'nın şeklinin küresel olmasının sonuçları yanlış verilmiştir?**

- A) 50° Kuzey paralelinin çizgisel hızının 30° Kuzey paralelinden fazla olması
- B) Güney Yarım Küre'de güneye gidildikçe cisimlerin gölge boylarının uzaması
- C) Norveç'te hissedilen yer çekiminin Mısır'dan fazla olması
- D) Fransa'ya güneyden esen rüzgârların sıcaklığı artırması
- E) Şili'nin kuzey kesimlerinin güney kesimlerinden sıcak olması

5.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde işaretlenmiş iller hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi Dünya'nın şeklinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Hatay'a Güneş ışınlarının geliş açısının İstanbul'dan daha büyük olması
- B) Çanakkale'nin Erzurum'dan daha sıcak olması
- C) Gaziantep'te cisimlerin gölge boyunun öğle vakti Erzurum'dan kısa olması
- D) Çanakkale'de tan ve gurup süresinin Gaziantep'ten uzun olması
- E) İstanbul'da Kutup Yıldızı'nın görünüm açısının Ankara'dakinden büyük olması

6. **Kızıldeniz'in Akdeniz'den, Akdeniz'in Baltık Denizi'nden daha tuzlu olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yer şekilleri
- B) Su yüzeyinin genişliği
- C) Dünya'nın şekli
- D) Yörüngenin şekli
- E) Bakı

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

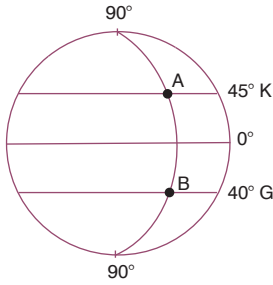
**ÇÖZ
BİTİR**

Eksen Eğikliği ve Sonuçları

1. Ekvatorial düzlem ile Ekliptik düzlem arasında $23^{\circ}27'$ lık açının varlığı aşağıdakilerden hangisine neden olmaz?

- A) Gece - gündüz sürelerinin değişmesine
- B) Mevsimlerin oluşmasına
- C) Dönencelere ve dönenceler arasındaki yerlere Güneş ışınlarının dik gelebilmesine
- D) Orta kuşaktaki yerlerde öğle vakti cisimlerin gölgesinin yıl boyunca değişmesine
- E) Dinamik kökenli basınç kuşaklarının oluşmasına

2.

- I. A'da öğle vakti bir cismin gölgesi kendi boyuna eşittir.
- II. A'da sonbahar B'de ilkbahar mevsimi başlar.
- III. A ve B'de Güneş aynı anda doğar, aynı anda batar.
- IV. A ve B'de Güneş ışınlarının geliş açısı aynıdır.

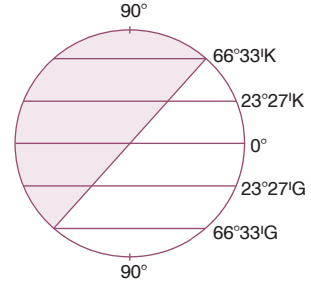
21 Mart tarihinde küre üzerinde işaretlenmiş yerler için yukarıda verilenlerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) Yalnız III
- C) I, II ve III
- D) Yalnız IV
- E) III ve IV

3. **21 Aralık günü aşağıda verilenlerden hangisi gerçekleşmez?**

- A) KYK'de kış, GYK'de yaz başlar.
- B) GYK'de gündüzler gecelerden uzundur.
- C) Öğle vakti Yengeç Dönencesi üzerindeki noktalarda cisimlerin gölgesi oluşmaz.
- D) $66^{\circ}33'$ Kuzey enleminde 24 saat gece yaşanır.
- E) Ekvator üzerindeki noktalar yıl içinde Güneş ışınlarını alabilecekleri en eğik açıyı alır.

4.

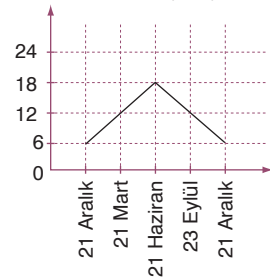

Dünya, yukarıdaki konumda iken aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şili'nin kuzeyinden güneyine gidildikçe gündüz süresi uzar.
- B) İstanbul'da yaşanan gece süresi Mardin'den uzundur.
- C) Güney Kutup Dairesi'nde Güneş tam bir gün süreyle hiç batmamıştır.
- D) Ekvator'un daha güneyindeki yerlerde gündüz süresi 12 saatten daha uzundur.
- E) Güneş ışınlarının en az tutulmaya uğradığı enlem Yengeç Dönencesi'dir.

5.

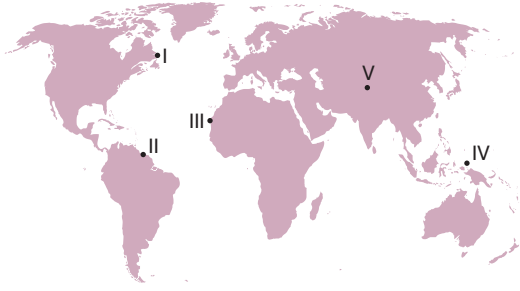
Gündüz süresi (saat)

Yukarıdaki grafikte yıl içinde yaşadığı gündüz süresi değişimi verilen ülke aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Şili
- B) Arjantin
- C) Fransa
- D) Kenya
- E) Brezilya

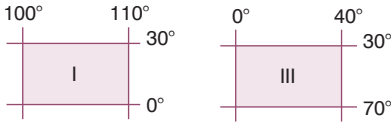
6.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde numaralandırılmış noktalardan hangisinde 21 Haziran tarihinde gece ile gündüz arasındaki süre farkı diğerlerinden daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

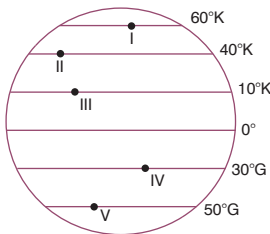

Yukarıda özel konumları aynı olan iki bölgenin matematik konumları verilmiştir.

Buna göre, bu bölgeler arasındaki aşağıdaki farklılıklardan hangisinin nedeni eksen eğikliğidir?

- A) Yerel saat farkları
B) Çizgisel hızları
C) Gece - gündüz süreleri
D) Günlük basınç farkları
E) Yer çekimleri

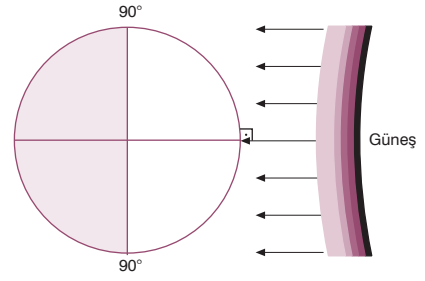
8.

Yukarıdaki küre üzerinde işaretlenmiş yerlerdeki dağların hangisinde bakı yönü yıl içinde değişkenlik gösterir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Dünya yukarıdaki şekilde verilen konumunda iken aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Ekvator'a eşit uzaklıkta bulunan paralellere Güneş ışınlarının geliş açısı eşittir.
B) Her iki yarım kürede bahar başlangıcıdır.
C) Dönencelerde Güneş ışınlarının tutulma oranı eşittir.
D) Tüm Dünya'da gece - gündüz eşitliği yaşanır.
E) Ekvator'a eşit uzaklıkta bulunan farklı yarım küredeki noktalarda gece süresi farklıdır.

10. Ekvator üzerinde yıl içinde gece - gündüz süresinin eşit olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak ifade edilmiştir?

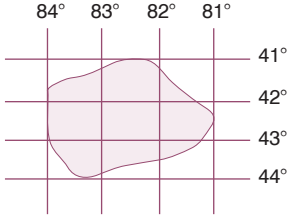
- A) Dünya'nın günlük hareketini yapması
B) Aydınlanma dairesinin her konumda Ekvator'u iki eşit parçaya bölmesi
C) Çizgisel hızın en fazla Ekvator'da ölçülmesi
D) Eksenin Ekvator'u dik açı ile kesmesi
E) Ekvator'a Güneş ışınlarının yıl içinde iki kez dik düşmesi

11. 23 Eylül'de Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi yaşanmaz?

- A) Yaklaşık aynı boylam üzerinde yer alan İzmir ve Çanakkale'de Güneş aynı anda doğar.
B) Hatay'da gündüz süresi Sinop'tan uzundur.
C) En kuzeydeki paralel üzerine öğle vakti Güneş ışınları 48°'lik açı ile gelir.
D) Güneş tam doğudan doğar, tam batıdan batar.
E) Ankara ve Hatay'ın gece - gündüz süre farkları eşittir.

Coğrafi Konum ve Coğrafi Koordinat Sistemi

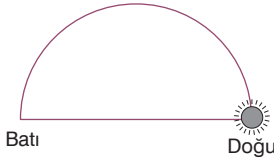
1.

Yukarıdaki taralı alanın konumu ifade edilirken aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?

- A) 84° Batı B) 41° Güney C) 44° Güney
D) 81° Batı E) 83° Güney

2.

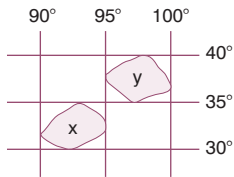

Yukarıdaki şekilde bir merkezde ufuk düzleminde Güneş'in konumu verilmiştir.

Buna göre, Güneş 03.00'te doğduysa, kaçta batmıştır?

- A) 09.00 B) 15.00 C) 19.00
D) 20.00 E) 21.00

3.

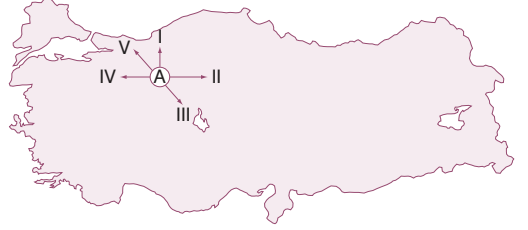
Coğrafi koordinatları yukarıda gösterilen X ve Y alanları için,

- I. Güneyinden esen rüzgârlar sıcaklığı artırır.
II. Yerel saat farkları eşittir.
III. İz düşüm alanları eşittir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I, II ve III
D) I ve II E) II ve III

4.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde gösterilen A noktasından numaralandırılmış hangi ok yönünde gidildiğinde yerel saat farkı oluşmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

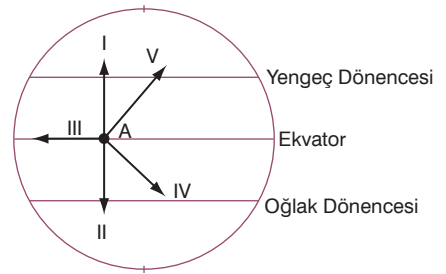
I. Manisa ve Van'a Güneş ışınlarının geliş açısı yıl boyunca eşittir.

II. Van'ın yıllık ortalama sıcaklığı Manisa'dan düşüktür.

Buna göre yukarıda verilenleri ortaya çıkaran nedenler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) Mutlak konum	Göreceli konum
B) Göreceli konum	Mutlak konum
C) Enlem	Boylam
D) Yükselti	Enlem
E) Dünya'nın şekli	Enlem

6.

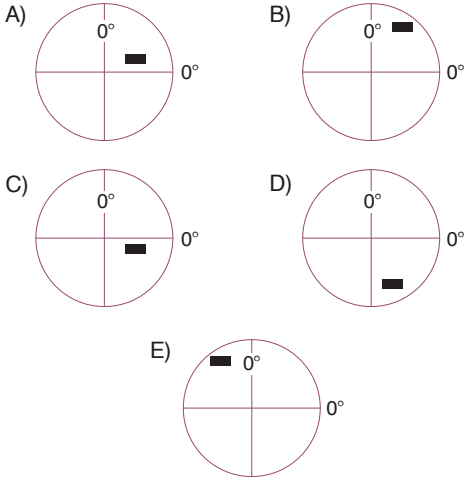
23 Eylül günü yukarıda gösterilen A merkezinden numaralandırılmış oklar doğrultusunda gidildiğinde aşağıdaki değişimlerden hangisi yaşanmaz?

- A) I → Güneş ışınlarının tutulma oranı artar.
B) II → Gece ile gündüz arasındaki süre farkı azalır.
C) III → Öğle vakti cismin gölgesi oluşmaz.
D) IV → Yer çekimi artar.
E) V → Çizgisel hız azalır.

7. Hatay'da yatay düzleme dik olarak yerleştirilen bir çubuğun en kısa gölgesinin oluştuğu anda, aşağıda yerel saatleri verilen şehirlerimizden hangisi ile Hatay arasındaki boylam farkı en fazladır?

- A) 12.04 B) 12.20 C) 11.52
D) 11.48 E) 12.00

8. Türkiye'nin yerel saatinin başlangıç boylamının gerisinde ve Güneş'in doğuş ve batış süresinin daha uzun olabilmesi için aşağıda verilen hangi konumda bulunması gerekirdi?

9. Dünya'nın şekli nedeniyle Ekvator'dan kutuplara gidildikçe ardışık meridyenler arası mesafe daralır. Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinin en kuzeyindeki paralel üzerinde, ardışık iki meridyenin arası mesafe daha fazladır?

- A) Danimarka B) Peru C) Kanada
D) Pakistan E) Ukrayna

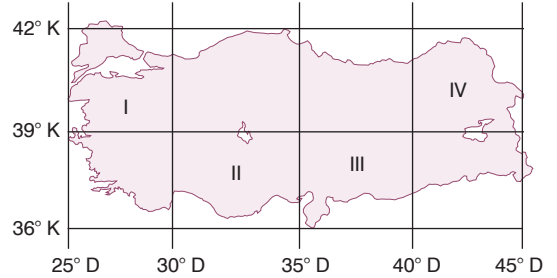
10.

Ankara'dan yola çıkan bir kişi yukarıdaki şehirlerin hangisine doğru ilerlerse yerel saatin Ankara'dan daha ileri olduğunu ve 21 Aralık günü gece süresinin daha uzun yaşandığını gözlemler?

- A) New York B) Jakarta C) Moskova
D) Kahire E) Lizbon

11.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde bulunan alanlar için,

- Alanların doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkları eşittir.
- Alanların kuzeyi ile güneyi arasındaki kuş uçuşu mesafe eşittir.
- İz düşüm alanı en büyük olan II ve III tür.
- Güneş en geç IV'te doğar.
- Yerel saatin en geri olduğu I'dir.

İfadelerinden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

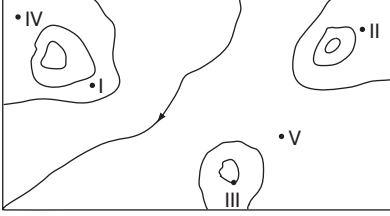
Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
GETİR

Harita Bilgisi

1.

Yukarıdaki izohips haritasında gösterilen dağlara tırmanacak olan beş sporcu numaralandırılmış yerlerde mola vermiştir.

Buna göre, hangi iki sporcu durdukları yerlerde birbirlerini görebilirler?

- A) I ve IV B) I ve II C) IV ve III
D) II ve III E) I ve V

2.

Dünya'nın küresel şekli nedeniyle tüm haritalar hata barındırır. Bu hataları en aza indirmek için kullanılan yöntemlere projeksiyon yöntemleri denir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde silindirik projeksiyon yöntemi uygulanırsa hata payı en fazla olur?

- A) Norveç B) Peru C) Brezilya
D) Nijer E) Çad

3.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde işaretlenmiş şehirlerimizden hangisinde gerçek alan ile iz düşümsel alan arasındaki fark en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

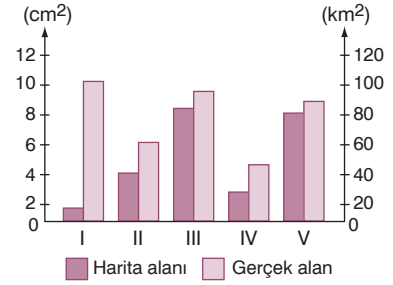
4.

Bir atlasın sayfalarına Türkiye ve Dünya siyasi haritaları sığdırılacak ise iki harita arasında aşağıdakilerden hangisi benzerlik gösterir?

- A) Ayrıntı gösterme gücü
B) Ölçek paydasındaki sayı
C) Gösterilen gerçek alan
D) Kâğıtta kapladığı alan
E) Hata payı

5.

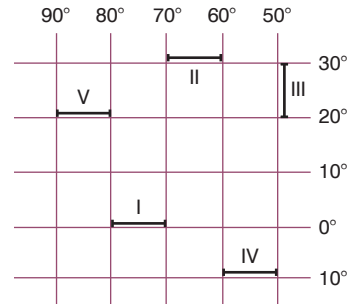
Haritası yapılacak alan büyüdükçe, ölçek küçülür.

Buna göre, yukarıda harita alanı ve gerçek alanı gösterilen beş farklı yerden hangisinin ölçeği daha küçüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Yukarıda koordinatları verilen bölgelerde gösterilen yollardan hangileri eşit uzunluktadır?

- A) I ve II B) II ve IV C) I ve III
D) IV ve V E) II ve V

8. İklim olayları insan yaşamı ve doğa üzerinde oldukça etkilidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üzerinde iklimin etkisi yoktur?

- A) Kayaçların parçalanması
- B) Denizlerin tuz oranında
- C) Ormanların dağılışında
- D) İnsanların fizyolojik özelliklerinde
- E) Fay kaynak sularının sıcaklığında

9.

Hava Durumu	İklim
Meteoroloji inceler. Dar alanlarda görülür. Kısa sürede değişir.	Klimatoloji inceler. Geniş alanlarda görülür. Uzun sürede değişir.

Buna göre, aşağıda verilen ifadelerden hangisi hava durumunu örnekendirir?

- A) Yazların sıcak ve kurak geçmesi
- B) Öğleden sonra havanın bulutlu olması
- C) Yıllık ortalama sıcaklık farkının 2 °C olması
- D) Kışların sert ve yağışlı olması
- E) Kışların ılık ve yağışlı olması

10. Yer çekiminin etkisiyle Dünya'yı çepeçevre saran gaz kütlelerine atmosfer denir.

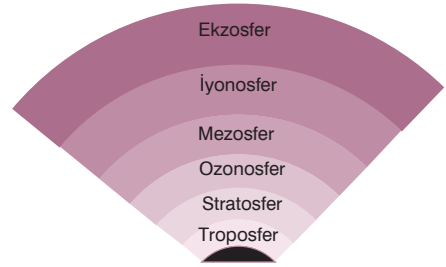
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi, Ay'da atmosfer olmadığı için ortaya çıkan bir durum değildir?

- A) Meteorların Ay yüzeyinde kraterler oluşturması
- B) Ay'da gece ve gündüz arasında sıcaklık farkının çok olması
- C) Ay'da hava olaylarının görülmemesi
- D) Ay'da gölgelerin tam karanlık olması
- E) Ay'ın Dünya'dan tek yüzünün görülebilmesi

11. Aşağıdakilerden hangisine bakılarak bir yerin iklimi hakkında en doğru bilgilere ulaşırız?

- A) Doğal bitki örtüsünün dağılışına
- B) Nüfusun dağılışına
- C) Sanayi merkezlerinin dağılışına
- D) Yer şekillerinin dağılışına
- E) Volkanik alanların dağılışına

- 12.

Yukarıda atmosferin tabakaları gösterilmiştir.

Bu tabakalar hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Yer çekiminin en fazla hissedildiği tabaka troposferdir.
- B) Sınırını tespit etmesi en güç olan tabaka ekzosferdir.
- C) Gök taşlarının yanarak parçalandığı tabaka mezosferdir.
- D) Gazların büyük bir kısmı troposferde yer alır.
- E) En sıcak tabaka stratosferdir.

13. I. Yer çekimi
II. Sıcaklık
III. Dünya'nın şekli

Yukarıdakilerden hangileri troposfer katmanının Ekvator'dan kutuplara gidildikçe incelmesinin nedeni?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III